

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/35, p. 13-31

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12546>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

This article was checked by iThenticate.

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE’NİN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ: BİR VAKIF ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ*

*Laçın AKYIL***

ÖZET

Türkiye'nin 1959 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu'na Ortak Üye olmak amacıyla başvurmasından itibaren Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri ekonomik, siyasal, sosyal koşullara bağlı olarak kimi zaman olumlu, kimi zaman olumsuz bir şekilde sürdürülmüştür. 2004 yılında aday üye statüsünü elde eden Türkiye'nin bugün Avrupa Birliği (AB) ile uyumsuzluk içinde olduğu çeşitli meseleler bulunmaktadır. Özellikle Türkiye ile Avrupa Birliği arasında son dönemde meydana gelen birtakım tartışmalar ilişkilerin seyrini etkilemektedir. Bu meseleler arasında vize serbestisi konusunda tarafların ortak bir karar üzerinde uzlaşamamaları, Suriyeli mülteciler sorunu, Gümrük Birliği Antlaşması'nın genişletilmesi tartışmaları, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin almış olduğu karar doğrultusunda Türkiye'nin denetim sürecine alınması, idam tartışmaları, Avrupa'da aşırı sağ partilerin yükselişte olması ve bu partilerin birçoğunun Türkiye ile ilgili olumsuz açıklamaları yer almaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri doğrultusunda üniversite öğrencilerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine bakış açılarını incelemektir. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 Akademik Yılı Bahar Dönemi içerisinde çeşitli bölümlerde öğrenim gören rastgele seçilmiş 750 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada öğrencilerin örneklem olarak ele alınmasında Türkiye'nin genç ve dinamik bir nüfusa sahip olmasının büyük payı bulunmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket yöntemi tercih edilmiştir. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne yönelik olumlu veya olumsuz görüşlerinin sebepleri, Türkiye'nin Avrupa Birliği haricinde bir alternatifinin olup olmadığı, Avrupa Birliği hakkında ne derece bilgi sahibi oldukları üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda incelenecektir.

* Bu makale 17-24 Eylül 2017 tarihlerinde İspanya'da gerçekleştirilen Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi'nde (USOS) bildiri olarak sunulmuştur.

** Öğr. Gör. İstanbul Arel Üniversitesi Dış Ticaret ABD, El-mek: lacinakayil@arel.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Üyelik Süreci, Öğrencilerin Bakış Açısı.

**INVESTIGATION OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS'
PERSPECTIVES ON TURKEY'S EUROPEAN UNION
MEMBERSHIP: AN ANALYSIS FROM FOUNDATION
UNIVERSITY**

ABSTRACT

Since the application of Turkey in 1959 to become a Common Member of the European Economic Community, the relations between Turkey and the European Union have been maintained in positive and sometimes negative manner, depending on the economic, political and social conditions. Turkey, which obtained the status of candidate member in 2004, has various issues that today are in conflict with the European Union. Particularly recent discussions between Turkey and the European Union affect of relations. Among these issues are discussions on the issue of visa liberalization between the parties on a common decision, the Syrian refugee issue, the debate on the expansion of the Customs Union Treaty, the taking of Turkey into the control process in the direction of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, and far right parties are on the rise and most of these parties have negative statements about Turkey.

The aim of this study is to examine the views of university students on Turkey's membership to the European Union in the direction of Turkey-European Union relations. The sample of the research consists of 700 university students trained in various departments within the 2016-2017 Academic Year Spring Semester. In studying students as a sample, because Turkey has a young and dynamic population. Survey method was preferred as data collection method in the survey. The reasons for Turkey's positive or negative views towards the European Union, whether Turkey has an alternative to the European Union, and the extent to which they have knowledge of the European Union will be examined in the light of the views of university students.

STRUCTURED ABSTRACT

The previous studies on the subject of the research are examined, it has been determined that the support given by the Turkish public to the membership of the European Union has decreased within the years.

In the questionnaire study, the reliability of 16 expressions on supporting the membership of the European Union was tested with the objective of Co. Alpha analysis was applied. In the last analysis, Co. The Alpha coefficient was found to be 0.91. The coefficient obtained indicates that your scale is very reliable. As a result, it seems that there is no need to ask any questions without working. Following the

Turkish Studies

reliability analysis, factor analysis was performed on the basis of which the construct validity was tested and the scale was 16 expressions.

43% of the participants were female and 57% were male participants. 49% of participants were found to be under 20 years old, 47% to 21-25 years, 2% to 26-30 years and 20% to 31 years and over. % 1 Banking and Insurance, 2% Printing and Publishing Technologies, 9% Human Resources Management, 26% Foreign Trade, 13% Occupational Health and Safety, 19% in Logistics, 2% in Radio and Television Programming, and 17% in Civil Aviation.

55% of respondents support Turkey's EU membership, 16% of the supporting groups will be more democratic Turkey, 40% will raise living standards, 19% will create new jobs, 7% free (visa-free) rights and 18% support the process to gain power and respect in the international arena.

45% of the participants did not support Turkey's EU membership, 13% of the non-supporting groups had double standard, 17% had EU will disappear in the future, 25% of the Turkish culture and identity would disappear, 21% , 24% have already stated that Turkey does not support the process so that it can not become a member of the EU.

52% of the respondents said that their view of the EU is positive. If negative feedback is given (11%), visa exemption is granted (6%), if 15% of double standards are not applied, 63% of Turkey is compensated for prejudice and insincerity, 5% the negotiation process is accelerated, the negative viewpoint may change.

What should participants do in relation to the EU perception in the Turkish public opinion? It is seen that the lack of information should be eliminated by 35%, lobbying activities should be increased by 5%, application of the acquis by 2% is required, a more confident policy should be implemented by 27% and 31% of the members should give contributions to both sides.

Participants stated that 27% of the respondents think that Turkey is the most influential factor in the negative opinion of the EU, 39% of them stated Germany, 12% Greece, 4% Southern Cyprus and 18% other EU countries.

11% of respondents said they wanted to live in France, 19% in Spain, 14% in Germany, 21% in Italy and 23% in other EU countries such as Denmark, Sweden.

50% of the participants stated that Turkey has no other option except EU. Participants stated that 3% of the participants were completely uninformed, 8% were ignorant, 14% were undecided, 62% were partially and 12% had high level knowledge about the European Union.

13% of respondents are 1-5 years, 23% are 5-10 years, 12% are 10-15 years, 9% are over 15 years and 43% can never be a member of the EU. Participants expressed that the future of the EU would disappear with 15%, 23% would go worse, remain at 33%, go up better by 23% and become the only power in the world at 6%.

Participants' genders were found to be influential on EU Support Levels. It was found that female participants of different reasons had higher EU Support Levels than male participants ($t = 2.63$, $p < 0.05$). It can be said that women support the European Union accession process at a higher level than men.

It has been determined that the positive or negative aspects of the participants' views on the EU are influential on the EU Support Levels. The EU Support Levels were found to be higher than participants who had negative thoughts of participants who had positive opinions about the EU because of difference ($t = 14.56$, $p < 0.05$). It can be said that positive viewers from the EU perspective support the EU at a higher level than the negative ones.

It was found that the age of the participants did not have an impact on the EU Support Levels, and the level of support of the EU by the participants at different ages was not different ($F = 1.71$, $p > 0.05$).

Participants in the training courses were not effective on the EU Support Levels and participants in the Anesthesia, Banking and Insurance, Printing and Publishing Technologies, Foreign Trade, Human Resource Management, Occupational Health and Safety, Logistics, Radio and Television Programming and Civil Aviation departments, ($F = 1.56$, $p > 0.05$) were found to be statistically significant.

Participants' views on the EU's future situation were found to be influential on the EU Support Levels ($F = 43.59$, $p < 0.05$). The EU Supporting Levels were found to be lower than the participants who stated that the reasons for the difference would be the disappearance of the EU and that the participants would be the same, better, and the only power. It can be said that the participants who think that the future situation of the EU will not be good support the EU at a lower level than the participants who think that the EU will be the same and better ($p < 0.01$).

The participants' views on when Turkey would become a member of the EU were found to be influential on the EU Support Levels ($F = 15.94$, $p < 0.05$). According to the participants who stated that the reasons for the difference would be that the participants who stated that Turkey would never be able to join the EU would be 1-5 years, 5-10 years, 10-15 years and 15 years, the EU Support Levels were found to be lower ($p < 0.01$).

It was found that participants' view on which countries would be more influential in forming negative thoughts towards the EU in Turkey were influential on EU Support Levels ($F = 2.77$, $p < 0.05$). Participants who felt that the reason for the difference was that the other EU countries were influential in the formation of negative thoughts towards the EU in Turkey and those who thought that France, Germany, Greece and Southern Cyprus were factors in the negative thinking towards the EU in Turkey, EU Support Levels were lower ($p < 0.01$).

Participants' support for the reasons for EU support is not effective on EU Support Levels, the reasons for supporting the EU will be a more democratic Turkey, a rise in living standards, free (visa free)

Turkish Studies

roaming rights, new job opportunities, The levels of support for the EU were found to be similar ($F = 1.26, p > 0.05$).

As a result of factor analysis, a single baseline dimension has been identified. This dimension is called the "EU Supporting Dimension". In the factor analysis, the Kaiser Meyer Olkin (KMO) sampling adequacy coefficient was determined as 0.95. This coefficient is an indication that there are sufficient numbers of the 700 questionnaires to construct the factor structure. In addition, the dimensions obtained from the Bartlett test result ($p = 0,01, p < 0,05$) in which the significance of factor structures were tested are structurally significant. The basic size obtained accounts for approximately 44% of the total variance.

The research was conducted with the aim of assessing the perceptions of students in various age groups and in various departments of a foundation university to the European Union membership of Turkey. For this purpose, the following determinations have been made: Most of the participants support the European Union membership process. Participants supported Erasmus practices (Taş, 2013: 764), which have been operating in Turkish universities since 2002. and the great contribution of the European Union Centers operating in universities. Participants believe that European Union membership and living standards will rise. The fact that the welfare states are included in the European Union membership is an important factor in making this choice. With the membership of the European Union, participants are not only in the expectation of economic expectation, but also in terms of education, health and culture. There is a great deal of diplomatic tension between Turkey and Germany in the participants' thinking that Germany is the factor in the formation of negative thoughts about Turkey within the European Union. Participants who are negative for the European Union do not support Turkey's European Union membership. Participants argue that Turkey can never be a member because it thinks that the European Union does not act fairly and sincerely to Turkey. Those who think that the European Union will be destroyed in the future from the participants say that Turkey will never be a member because of this reason.

The hypotheses accepted or rejected according to these results are given below.

H1: The sex of participants is influential on the level of European Union support. Accept

H2: The age of the participants is influential on the level of European Union support. Reject

H3: Part of the participants' education is influential on the level of support of the European Union. Reject

H4: Participants' perspective on the future status of the European Union is influential on the level of support for the European Union. Accept

H5: Participants' views on when Turkey will become a member of the European Union are influential on the level of support for the European Union. Accept

Turkish Studies

H6: Participants' view on which country will be most influential in the creation of negative thoughts towards the European Union in Turkey are influential on the level of EU support. Accept

H7: Participants' reason for supporting the European Union are influential on the level of support for the European Union. Reject

H8: The presence of positive or negative view of the participants on the EU has an impact on the level of European Union support. Accept

Keywords: European Union, Membership Process, Perspectives of Students.

1. Giriş

Avrupa Birliği ve Türkiye ilişkileri, Türkiye'nin 31 Temmuz 1959 tarihinde Avrupa Ekonomik Topluluğu'na ortaklık başvurusunda bulunmasıyla başlamıştır. Türkiye'nin başvurusunu değerlendirmeye alan Avrupa Ekonomik Topluluğu Bakanlar Konseyi, Türkiye ile Ortaklık Antlaşması imzalanması yönünde bir görüşe varmıştır. Böylece Ortaklık Antlaşması 12 Eylül 1960 tarihinde imzalanmış ve 1 Aralık 1964 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ortaklık Antlaşması, üç dönem öngörmüştür. Bunlar, Hazırlık, Geçiş ve Nihai Dönemdir. Hazırlık Dönemi, Antlaşma'nın yürürlüğe girmesiyle başlamıştır. Hazırlık döneminde Türkiye herhangi bir mali açıdan sorumluluk üstlenmemiştir. 13 Kasım 1970 tarihinde imzalanan ve 1973 yılında yürürlüğe giren Katma Protokol ile Geçiş Dönemi başlamıştır. Bu dönemde tarım ve sanayi ürünlerinin serbest dolaşımı öngörülmüştür. Türkiye, 14 Nisan 1987 tarihinde Avrupa Ekonomik Topluluğu'na tam üyelik başvurusunda bulunmuştur ancak Avrupa Ekonomik Topluluğu genişleme süreci için uygun olmadığını açıklamış ve Türkiye ile Gümrük Birliği konusunda ilişkilerinin geliştirilmesi önerisini sunmuştur. 1 Ocak 1996 yılında Gümrük Birliği yürürlüğe girmiştir (Kar, 2010: 72).

10-11 Aralık 1999 tarihinde gerçekleşen Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin adaylığının resmen onaylanması 1959 yılından bu yana süren Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin dönüm noktası olmuştur. 17 Aralık 2004 tarihinde gerçekleşen Brüksel Zirvesi'nde ise Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterli derecede karşıladığı belirtilmiş ve 3 Ekim 2005 tarihinde müzakerelere başlanması kararı alınmıştır. 3 Ekim 2005 tarihinde Lüksemburg'da gerçekleşen Hükümetlerarası Konferans ile Türkiye ve Avrupa Birliği arasında müzakerelere başlamıştır. (Yaşar, 2013: 786). Bugün Türkiye ile Avrupa Birliği arasında yapılan müzakerelerde 16 fasıl müzakereye açılmış olup, bir tanesi geçici olarak kapatılmıştır.¹

Günümüzde Türkiye ile Avrupa Birliği arasında çeşitli anlaşmazlıklar bulunmaktadır. Avrupa'da aşırı sağ yanlısı hükümetlere verilen desteklerin artması, İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılması sonucu Türkiye'nin kendisinin tam üyeliğini destekleyen bir üyenin siyasi desteğinin kaybı, Vize Muafiyet Antlaşması'nda Avrupa Birliği'nin terör kavramı tanımı ile Türkiye'nin terör kavramı tanımındaki farklılıkları, Türkiye'deki OHAL uygulamaları, Avrupa Konseyi'nin İnsan Hakları alanındaki en önemli kuruluşu olan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin Türkiye'yi siyasi denetime alma kararı ilişkileri olumsuz yönde etkilemiş ve Türk kamuoyunun Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci desteğini azaltmıştır.

¹ <https://www.ab.gov.tr/111.html>, [Erişim Tarihi: 16.0.2017].

2. Literatür Taraması

Konu ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar incelendiğinde Türk kamuoyunun Avrupa Birliği üyeliğine bakışı ile ilgili oldukça fazla araştırma yapıldığı görülmektedir.

Avrupa Birliği resmi istatistik kurumu olan Eurostat tarafından hazırlanan Eurobarometer anketinin 2014 yılını içeren raporunda “Türk halkının sadece yüzde 28’i Türkiye’nin AB üyeliğinin iyi olduğunu düşünürken, Avrupa Birliği üyeliğinin kötü olduğuna inananların oranı yüzde 39. Benzer şekilde Türk halkının sadece yüzde 36’sı Avrupa Birliği üyeliğinin ülkeye yarar sağlayacağına inanırken, yüzde 54’ü üyeliğin Türkiye’ye fayda sağlamayacağı görüşünde.”² Eurobarometer’in 2010 yılında yayınlamış olduğu raporda “Avrupa Birliği üyeliğinin iyi bir şey olacağını düşünen Türklerin oranı bir önceki yıla göre artarak %47 olmuştur. Araştırmaya katılan Türklerin %23’ü AB üyeliğinin kötü bir şey olacağını düşünmektedir.”³ ifadesi yer almıştır.

Ercan’ın 2011 yılında Bilecik Üniversitesi öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirdiği anketin sonuçları şu şekildedir: Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyeliğini destekleyenlerin oranı %39,85 iken, desteklemeyenlerin oranı ise %28,65’tir. Avrupa Birliği üyeliğini destekleyenlerin %32,72’si ise Türkiye’nin ekonomik kalkınması için destek verdiklerini belirtmiştir. Desteklemeyenlerin en büyük gerekçesi Avrupa Birliği’nin Türkiye’ye adil davranmadığı yönünde olmuştur. Tüm katılımcıların %73’ünün görüşüne göre Avrupa Birliği, Türkiye’ye karşı adil ve samimi davranmamaktadır. Türkiye’nin hiçbir zaman Avrupa Birliği üyesi olamayacağını savunanların oranı %36,09’dur (Ercan, 2012: 200-207).

MAK Danışmanlık’ın 2016 yılında yapmış olduğu bir araştırmaya göre Türkiye ile Avrupa Birliği müzakerelerinin devam edip etmemesi konusunda katılımcıların %68’i Türkiye’nin müzakereleri sonlandırması gerektiğini, %23’ü ise müzakerelere devam etmesi gerektiğini belirtmiştir. Katılımcıların %82’si Avrupa Birliği’nin Türkiye’ye adil ve samimi davranmadığını belirtmiştir.⁴

Kadir Has Üniversitesi’nin gerçekleştirmiş olduğu “Türk Dış Politikası Kamuoyu Algıları Araştırması’nın 2016 yılı sonuçlarına göre 1000 kişi ile yüz yüze görüşülerek yapılan ankette Türkiye’nin Avrupa Birliği üyeliğini destekleyenlerin oranı %61,8 olarak belirtilmiştir. Katılımcıların yüksek oranda desteklerine rağmen ankette Türkiye’nin hiçbir zaman Avrupa Birliği’ne tam üye olamayacağını düşünenlerin oranı ise %66,7 olmuştur. Ankette Avrupa Birliği’nin Türkiye’ye samimi ve adil davranmadığını düşünenlerin oranı ise %15,3’tür.⁵

Şenyuva’nın yapmış olduğu araştırmaya göre 2001 yılında Türk kamuoyunda Avrupa Birliği üyeliğine destek verenlerin oranı %59 iken, bu oran 2004 yılında %71 olmuştur. 2006 yılından itibaren ise bu oran düşüşe geçmeye başlamıştır [Şenyuva, 2009: 99-101).

Kaya, Kılıç ve Yıldırım’ın 2005 yılında Dicle Üniversitesi öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirdikleri anket çalışmasında katılımcıların %84’ü Avrupa Birliği üyeliğini desteklediğini belirtmiştir. Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üye olacağına inananların oranı ise %36’dır (Kaya, Kılıç ve Yıldırım, 2008: 262-265).

Karakuzu ve diğerlerinin Trakya Üniversitesi Uzunköprü Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin katılımıyla Avrupa Birliği’nin geleceğinin incelenmesi amacıyla 2014 yılında yaptıkları araştırmada öğrencilerin %30,92’si Türkiye’nin Avrupa Birliği üyeliğini desteklediğini

² http://ikv.org.tr/ikv.asp?ust_id=99&id=653 [Erişim tarihi: 03.09.2017].

³ <http://www.ab.gov.tr/45725.html> [Erişim tarihi: 03.09.2017].

⁴ <http://www.makdanismanlik.org/23-24-haziran-2016-turk-toplumunun-avrupa-birligi-muzakere-surecine-bakis-acisi-arastirmasi/> [Erişim tarihi: 03.09.2017].

⁵ <http://www.khas.edu.tr/news/1367> [Erişim tarihi: 03.09.2017].

belirtmiştir. Destekleyenlerin %26,53'ü ise Avrupa Birliği üyeliğinin yaşam standartlarını yükseltmesi nedeniyle desteklediklerini belirtmiştir. %21'i ise üyeliğin yeni iş imkanları yaratacağını söylemiştir. Avrupa Birliği üyeliğini desteklemeyenlerin %65'i ise gerekçe olarak Avrupa Birliği'nin Hıristiyan kulübü olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %31,86'sı Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne hiçbir zaman üye olamayacağını düşünürken, %30'u Avrupa Birliği'nin dağılacığını savunmuştur. Katılımcıların %34,70'i Fransa'nın Avrupa Birliği konusunda Türkiye'ye karşı olumsuz düşüncelerin kaynağı olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %50,40'ı Türkiye'nin Avrupa Birliği dışında Orta Asya Türk devletlerinden oluşan bir birlik seçeneği olduğunu belirtmiştir (Karakuzu, Aktoprak ve diğ., 2015: 159-161).

Yürük ve Tan'ın 2016 yılında Saray Meslek Yüksekokulu öğrencileri kapsamında yapmış oldukları çalışmada katılımcıların %62,3'ü Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğini desteklemektedir. Katılımcıların %42,1'i Avrupa Birliği'nin geleceğinin daha iyi olacağını düşünmektedir (Yürük ve Tan, 2016: 97).

Türkiye Avrupa Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı (TAVAK) tarafından 2016 yılında yapılan "6. Türk Halkının AB'ye Bakışı" araştırmasına göre Türk kamuoyunun %64'ü Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olacağına inanmamaktadır. Avrupa Birliği'ni destekleyenlerin en büyük gerekçesini serbest dolaşım hakkı oluşturmaktadır.⁶

Altay ve diğerleri tarafından Kırklareli Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen araştırmada öğrencilerin Avrupa Birliği'ne bakış açıları değerlendirilmiştir. Araştırmada öğrencilerin %46,6'sı Avrupa Birliği üyeliğine olumlu bir bakış açısına sahip iken %48,1'i Avrupa Birliği'ne üyelik konusunda olumsuz yaklaşıma sahiptir (Altay, Ünal ve diğ., 2013: 12).

Göral ve diğerlerinin Marmara Üniversitesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirmiş oldukları çalışmada öğrencilerin Avrupa Birliği üyeliğine bakış açıları 2004-2014 yıllarını karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. 2004 yılında yapılan çalışmada öğrencilerin Avrupa Birliği hakkındaki olumlu görüşlerin oranı %47 iken, bu oran 2014 yılında %34'e gerilemiştir. Türkiye'nin yakın işbirliği içinde olması gereken ülkelerde 2004 yılında %51 oranında en yüksek orana Avrupa Birliği ülkeleri sahip olmasına rağmen 2014 yılında %33'lük oranla Türk Cumhuriyetleri 1. sırada yer almıştır. Avrupa Birliği üyeliğinin Türk kimliğinin yozlaşmasına ve ülke bütünlüğünün tehlikeye uğramasına neden olacağını düşünenlerin sayısı 2004 yılından 2014 yılına kadar artış göstermiştir. Türkiye'nin hiçbir zaman Avrupa Birliği üyesi olmayacağını düşünenlerin sayısında son 10 yılda belirgin bir artış yaşanmıştır (Görül, Özdemir ve diğ., 2014: 46-81).

Konrad Adenauer Stiftung Türkiye Temsilciliği tarafından farklı üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen anket çalışmasında katılımcıların %45,4'ü Avrupa Birliği üyelik sürecini desteklediğini %42,4'ü ise desteklemediğini belirtmiştir. Destekleyenlerin Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olmasını istemelerinin en büyük nedeni, Avrupa Birliği üyeliğinin Türkiye'nin yaşam standartlarını yükselteceğine inanmalarındır. Desteklemeyenlerin en büyük gerekçesi ise Türk kültür ve kimliğinin yok olacağı endişesidir. Katılımcıların %34'ü Türkiye'nin hiçbir zaman Avrupa Birliği'ne üye olmayacağını %34,1'i ise Avrupa Birliği ülkelerinin geleceğinin daha da kötüye gideceğini, Fransa'nın Avrupa Birliği'nde Türkiye'ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında rol oynadığını düşünenlerin oranı ise %55'tir (Alkan, 2013: 14-15).

AB üyeliği bakış açıları değerlendirmeleri şehirler ve ilçeler kapsamında da gerçekleşmiştir. Örneğin Yazdan ve Aktaş'ın çalışmasında Çankırı ili ele alınmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye olmasını destekleyenlerin oranları %40,35 iken,

⁶ <http://www.milliyet.com.tr/turk-halkinin-ab-ye-olan-inanci-siyaset-2311596/> (Erişim Tarihi: 05.09.2017)

desteklemeyenlerin oranları %37,59 olarak saptanmıştır. Katılımcıların %60'ı Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne hiçbir zaman üye olamayacağını düşünmektedir. Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye adil ve güvenilir davranmadığını düşünenlerin oranı ise %81,46'dır (Yazgan ve Aktaş, 2012: 13-15).

2011 yılında Antakya'da yapılan Antakya'da yaşayan Hıristiyan vatandaşların Avrupa Birliği'ne yönelik bakış açılarının incelenmesi çalışmasında Avrupa Birliği üyeliğini destekleyenlerin oranı %63,1 olarak belirlenmiştir. Avrupa Birliği'nin geleceğini olumlu görenlerin oranı ise %65'tir (Altındal, 2012: 82-119).

Bir benzer çalışma Eskişehir ili için gerçekleştirilmiştir. 2014 yılında yapılan araştırma doğrultusunda Eskişehir kamuoyunda Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğini destekleyenlerin oranı %53,9, desteklemeyenlerin oranı ise %22,2 olarak saptanmıştır (Tonus, 2015: 69).

Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin başlamasından itibaren özellikle 2000'li yıllarda Türk kamuoyunda Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği ile ilgili yaklaşık son 15 yılda gerçekleştirilen anket uygulamaları değerlendirildiğinde Türk kamuoyunun Avrupa Birliği'ne verdiği destekte büyük oranda azalma görülmektedir. Bu durum Türkiye'nin müzakere sürecinde olmasına rağmen Türk kamuoyunun Avrupa Birliği üyeliğine olan ilgisini yıllar içinde kaybettiğinin bir bulgusu olarak yorumlanabilir.

3. Yöntem

Araştırma, bir vakıf üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin Avrupa Birliği üyeliğine olan bakış açılarını değerlendirmektedir.

Araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin Avrupa Birliği üyeliğini destekleme durumları göz önünde tutularak Avrupa Birliği üyeliğinin sunacağı imkanlara ilişkin bakış açılarını ortaya koymaktır. Araştırma sorusu ve hipotezler aşağıda yer almaktadır.

Katılımcıların demografik özelliklerinin ve Avrupa Birliği hakkındaki görüşlerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giriş sürecini destekleme düzeylerine göre farklılıklar var mıdır?

H1: Katılımcıların cinsiyetleri Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

H2: Katılımcıların yaşları Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

H3: Katılımcıların öğrenim gördükleri bölümler Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

H4: Katılımcıların Avrupa Birliği'nin gelecekteki durumu hakkındaki bakış açıları Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

H5: Katılımcıların Türkiye'nin ne zaman Avrupa Birliği'ne üye olacağı hakkındaki görüşleri Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

H6: Katılımcıların Türkiye'de Avrupa Birliği'ne yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında hangi ülke daha etken olacağı hakkındaki görüşleri Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

H7: Katılımcıların Avrupa Birliği'ni destekleme nedenleri Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

H8: Katılımcıların AB hakkındaki olumlu veya olumsuz görüşleri olması durumu Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir.

Öğrencilerin Avrupa Birliği üyeliği algısı konusu ile ilgili olarak daha önce çeşitli araştırmalar yapılmasına rağmen araştırmalar sadece devlet üniversitesi öğrencileri üzerinde

gerçekleşmiştir. Yapılan bu araştırmanın vakıf üniversitesi öğrencilerini kapsıyor olması araştırmanın önemini ortaya koymuştur.

Araştırmanın sınırları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Araştırma, sadece vakıf üniversitesinin öğrencilerini kapsamaktadır. Diğer üniversitelerde öğrenim gören öğrencileri kapsam dışında bırakılmıştır.

Araştırmanın ilk bölümünde literatür taraması gerçekleştirilerek ikincil kaynaklardan konu ile ilgili bilgiler edinilmiş ve daha önce yapılan çalışmalar incelenmiştir. İkinci bölümde ise anket yönetimi kullanılarak üniversite öğrencilerinin Avrupa Birliği üyeliği ile ilgili algıları tespit edilmiştir.

Araştırmanın örneklemini 2016-2017 Akademik Yılı Bahar Dönemi içerisinde çeşitli bölümlerde öğrenim gören rastgele seçilmiş 750 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Analiz sürecinde 50 adet anket formu eksik verilerinden dolayı değerlendirme dışı tutularak toplam 700 anket değerlendirmeye alınmıştır. Ankette toplam 28 soru bulunmaktadır. Anketin birinci bölümünde öğrencilerin demografik bilgilerine (yaş, cinsiyet, okumakta olunan bölüm vb.) ulaşılmaya çalışılmıştır. İkinci bölümünde öğrencilerin Avrupa Birliği'ne yönelik görüşleri ve Türkiye'nin gelecekte üye olup olmayacağına dair fikirleri ele alınmıştır. Anketin son bölümünde ise Avrupa Birliği üyeliğinin Türkiye'ye olumlu yönde ne tür getirileri olabileceği yönünde öğrencilerin görüşleri saptanmaya çalışılmıştır. Öğrencilere uygulanan anket soruları kapalı uçlu sorulardan oluşmaktadır.

Çalışmada konuya ilişkin daha önceden tasarlanmış Yürük ve Tan'ın 2015 yılındaki çalışmalarında yer alan ölçekten faydalanılmıştır. Ölçekte katılımcıların yaş, cinsiyet ve öğrenim gördükleri bölüm gibi demografik özelliklerini tespit edebilmek amaçlı çeşitli sorular bulunmaktadır. Bu soruların ardından katılımcıların verdikleri yanıtları destekleme dereceleri için hazırlanan Likert tipi sorular yer almaktadır.

Verilerin analizi konusunda; Tanımlayıcı istatistikler frekans, yüzde, ortalama, standart sapma değerleri ile sunulmuştur. Ölçek sorularının güvenilirliğinin incelenmesi amacı ile Co. Alpha ve yapısal geçerliliğinin test edilmesi amacı ile Faktör analizi kullanılmıştır. Üç evre grubun karşılaştırılmasında Varyans analizi (ANOVA) testi ve ikili karşılaştırmalar (post. hoc.) için Sidak testi kullanılmıştır. Çalışmada 0,05'den küçük p değerleri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Analizler, SPSS 22.0 paket programı ile yapılmıştır.

4. Araştırmanın İstatistiksel Bulguları

Anket çalışmasında Avrupa Birliği üyeliğini destekleme ile ilgili 16 adet yargının güvenilirliğini ölçmek amacı ile Co. Alpha analizi uygulanmıştır. Analiz sonucunda Co. Alpha katsayısı 0,91 olarak belirlenmiştir. Bu sayı ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu belirtmektedir. Bunun sonucu olarak çalışmadan herhangi bir soru çıkarmaya gerek olmadığı görülmektedir.

Tablo 1. AB Destekleme Düzeyi Ölçeği

Örgütsel Vatandaşlık Ölçeği	Açıklanan varyans (%)	KMO	İç tutarlılık
AB Destekleme Düzeyi	%44	0,95	0,91

Faktör analizi sonucunda tek bir temel boyut tespit edilmiştir. Bu boyut "AB Destekleme Boyutu" olarak adlandırılmıştır. Faktör analizinde hesaplanan KMO örneklem yeterlilik katsayısı 0,95 olarak belirlenmiştir. Bartlett testi sonucuna göre ($p=0,01, p<0,05$) elde edilen boyutlar yapısal

olarak anlamlı olarak tespit edilmiştir. Elde edilen temel boyut toplam varyansın yaklaşık olarak %44'nü oluşturmaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Kadın	303	43,3
Erkek	397	56,7
Yaş	N	%
20 yaş ve altı	344	49,1
21-25 yaş	329	47,0
26-30	14	2,0
31 ve üzeri	13	1,9
Bölüm	N	%
Anestezi	10	1,4
Bankacılık ve Sigortacılık	68	9,7
Basım ve Yayım Teknolojileri	17	2,4
Dış Ticaret	181	25,9
İnsan Kaynakları Yönetimi	63	9,0
İş Sağlığı ve İş Güvenliği	90	12,9
Lojistik	136	19,4
Radyo ve Televizyon Programcılığı	14	2,0
Sivil Havacılık	121	17,3

Katılımcıların % 43'ü kadın ve % 57'si erkek katılımcılardan oluşmaktadır. Katılımcıların %49'u 20 yaş altı, % 47'si 21-25 yaş, % 2'si 26-30 yaş ve % 20'si 31 yaş ve üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların % 1'i Anestezi, % 10'u Bankacılık ve Sigortacılık, %2'si Basım ve Yayım Teknolojileri, % 9'u İnsan Kaynakları Yönetimi, % 26'sı Dış Ticaret, % 13'ü İş Sağlığı ve İş Güvenliği, % 19'u Lojistik, % 2'si Radyo ve Televizyon Programcılığı, % 17'si Sivil Havacılık bölümlerinde öğrenim görmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların AB Hakkındaki Görüşleri

Türkiye'nin AB üyeliğini destekliyor musunuz?	n	%
Evet	388	55,4
Hayır	312	44,6
Total	700	100,0
Türkiye'nin AB'ne üyeliğini destekliyorsanız nedeni nedir?	n	%
Daha demokratik bir Türkiye olacağını düşünüyorum	61	15,7
Yaşam standartlarının yükseleceğini düşünüyorum	156	40,2
Yeni iş imkanları yaratacağını düşünüyorum	75	19,3
Serbest (vizesiz) dolaşım hakkı	27	7,0
Uluslararası alanda güç ve saygınlık kazanacağını düşünüyorum	69	17,8
Türkiye'nin AB'ne üyeliğini desteklemiyorsanız nedeni nedir?	n	%
Çifte standart	40	12,8
Gelecekte AB yok olacak	53	17,0
Türk kültür ve kimliği yok olacak	79	25,3
Türkiye'nin bağımsızlığı zedelenecek	65	20,8
Zaten Türkiye'yi almayacaklar	75	24,0
AB'ye karşı bakış açınız nedir?	n	%
Olumlu	367	52,4
Olumsuz	333	47,6
AB ne yaparsa birliğe karşı olumsuz bakış açınız değişir?	n	%
Vize muafiyeti sağlarsa	37	11,1
Üyelik tarihi verirse	20	6,0
Çifte standart uygulamazsa	51	15,3
Türkiye'ye karşı önyargı ve samimiyetsizlik giderilirse	209	62,8
Müzakere süreci hızlandırılırsa	16	4,8

Katılımcıların %55'i Türkiye'nin AB üyeliğini desteklediği, destekleyen grupların %16'sı daha demokratik bir Türkiye olacağı, %40'ı yaşam standartlarının yükseleceği, %19'u yeni iş imkanları yaratacağı, %7'si serbest (vizesiz) dolaşım hakkı ve %18'i uluslararası alanda güç ve saygınlık kazanacağı için süreci desteklediğini ifade etmiştir.

Katılımcıların %45'i Türkiye'nin AB üyeliğini desteklemediği, desteklemeyen grupların %13'ü çifte Standart, %17'si gelecekte AB yok olacağı, %25'i Türk kültür ve kimliği yok olacağı, % 21'i Türkiye'nin bağımsızlığının zedeleneyeceği, % 24'ü zaten Türkiye'nin AB'ye üye olamayacağı için süreci desteklemediğini ifade etmiştir.

Katılımcıların %52'si AB'ye bakış açısının olumlu olduğunu ifade etmiştir. Olumsuz olarak görüş bildiren katılımcıların (%48) %11'i vize muafiyeti sağlanırsa, % 6'sı üyelik tarihi verilirse, % 15'i çifte standart uygulanmaz ise, % 63'ü Türkiye'ye karşı önyargı ve samimiyetsizlik giderilirse, % 5'i müzakere süreci hızlandırılırsa olumsuz bakış açısının değişebileceğini belirtmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların AB Hakkındaki Görüşleri

Türk kamuoyunda AB algısı ile ilgili olarak neler yapılmalıdır?	n	%
Bilgi eksikliği giderilmeli	246	35,1
Lobi faaliyetleri arttırılmalı	32	4,6
Müktesebatın uygulanması gerekli	14	2,0
Daha özgüvenli politika yürütülmeli	189	27,0
Üyeliğin her iki tarafa sağlayacağı katkılar anlatılmalı	219	31,3
Türkiye'de AB'ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında hangi ülke daha etkindir?	n	%
Fransa	187	26,7
Almanya	276	39,4
Yunanistan	84	12,0
Güney Kıbrıs	27	3,9
Diğer	126	18,0
Türkiye dışında hangi AB ülkesinde yaşamak istersiniz?	n	%
Fransa	77	11,0
İspanya	136	19,4
Almanya	99	14,1
İtalya	225	32,1
Diğer	163	23,3
Türkiye'nin AB üyeliği dışında seçeneği var mı?	n	%
Evet	351	50,1
Hayır	349	49,9
AB hakkında ne kadar bilgiye sahipsiniz?	n	%
Tamamen bilgisizim	20	2,9
Bilgisizim	59	8,4
Kararsızım	101	14,4
Kısmen Bilgiliyim	436	62,3
Oldukça Bilgiliyim	84	12,0
Sizce Türkiye ne zaman AB'ye üye olabilir?	n	%
1-5 yıl arası	88	12,6
5-10 yıl arası	164	23,4
10-15 yıl arası	87	12,4
15 yıldan çok	60	8,6
Hiçbir zaman	301	43,0
AB'nin geleceğini nasıl görüyorsunuz?	n	%
Yok olacak	104	14,9
Daha kötüye gidecek	164	23,4
Aynı kalacak	232	33,1
Daha iyiye gidecek	158	22,6
Dünyada tek güç olacak	42	6,0

Katılımcıların Türk kamuoyunda AB algısı ile ilgili olarak neler yapılmalı? sorusuna % 35 ile bilgi eksikliği giderilmeli, % 5 ile lobi faaliyetleri artırılmalı, % 2 ile müktesebatın uygulanması gerekli, % 27 ile daha özgüvenli politika yürütülmeli ve % 31 ile üyeliğin her iki tarafa sağlayacağı katkılar anlatılmalı şeklinde görüş bildirdikleri görülmüştür.

Katılımcılar Türkiye’de AB’ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında hangi ülkenin daha etken olduğu konusunda % 27’si Fransa, % 39’u Almanya, % 12’si Yunanistan, % 4’ü Güney Kıbrıs, % 18 ise diğer AB ülkeleri olarak belirtmiştir.

Katılımcıların %11’i Fransa, % 19’u İspanya, % 14’ü Almanya, % 21’i İtalya ve % 23’ü diğer AB ülkelerinde yaşamak istediklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların %50’si Türkiye’nin AB dışında başka bir seçeneği olmadığını ifade etmiştir. Katılımcıların Avrupa Birliği hakkında % 3’ü tamamen bilgisiz, % 8’i bilgisiz, % 14’ü kararsız, % 62’si kısmen ve % 12’si ise yüksek düzeyde bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir.

Katılımcıların %13’ü 1-5 yıl, % 23’ü 5-10 yıl, % 12’si 10-15 yıl, % 9’u 15 yıldan fazla ve %43’ü hiçbir zaman Türkiye’nin AB’ye üye olabileceğini belirtmiştir. Katılımcılar AB’nin geleceği hakkında %15 ile yok olacak, % 23’ü daha kötüye gidecek, %33 ile aynı kalacak, %23 ile daha iyiye gidecek ve %6 ile dünyada tek güç olacak şeklinde ifade etmiştir.

AB Destekleme Düzeyine Etki Eden Değişkenlerin incelenmesi amacı ile yapılan analizler bu bölümde verilmektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Cinsiyeti ve AB Destekleme Düzeyi

AB Destekleme Düzeyi	n	X	s.s	t	p
Kadın	303	3,04	0,67	2,63	0,01
Erkek	397	2,89	0,81		

Katılımcıların cinsiyetlerinin AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Farklılık sebebinin kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre AB Destekleme Düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($t=2,63$, $p<0,05$). Kadınlar erkeklere göre daha yüksek düzeyde Avrupa Birliği üyelik sürecini destekledikleri söylenebilir.

Tablo 6. AB’ye Karşı Bakış Açısı ve AB Destekleme Düzeyi

AB’ye karşı bakış açınız nedir?	N	X	s.s	t	p
Olumlu	367	3,30	0,66	14,56	0,01
Olumsuz	333	2,57	0,67		

Katılımcıların AB’ye bakış açılarının olumlu veya olumsuz olma durumunun AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Farklılık sebebinin AB hakkında olumlu düşünceleri olan katılımcıların olumsuz düşünceleri olan katılımcılara göre AB Destekleme Düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($t=14,56$, $p<0,05$). AB’ye bakış açılarının olumlu olan katılımcıların AB’ye bakış açılarının olumsuz olan katılımcılara göre daha yüksek düzeyde AB’yi destekledikleri söylenebilir.

Tablo 7. Yaş ve AB Destekleme Düzeyi

Yaş	N	X	s.s	F	p
20 yaş ve altı	344	2,91	0,76		
21-25 yaş	329	2,98	0,75	1,71	0,16
26-30	14	3,33	0,65		
31 ve üzeri	13	3,04	0,81		

Katılımcıların yaşlarının AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olmadığı, farklı yaşlarda olan katılımcıların AB'yi destekleme düzeylerinin farksız olduğu tespit edilmiştir (F=1,71, p>0,05).

Tablo 8. Bölüm ve AB Destekleme Düzeyi

Bölüm	n	X	s.s	F	p
Anestezi	10	3,01	0,81		
Bankacılık ve Sigortacılık	68	2,84	0,77		
Basım Ve Yayım Teknolojileri	17	2,81	0,73		
Dış Ticaret	63	2,97	0,65		
İnsan Kaynakları Yönetimi	181	3,05	0,75	1,56	0,13
İş Sağlığı ve İş Güvenliği	90	2,77	0,74		
Lojistik	136	2,96	0,74		
Radyo ve Televizyon Programcılığı	14	3,19	0,72		
Sivil Havacılık	121	2,98	0,83		
Total	700	2,95	0,76		

Katılımcıların öğrenim gördükleri bölümlerin AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olmadığı, Anestezi, Bankacılık ve Sigortacılık, Basım ve Yayım Teknolojileri, Dış Ticaret, İnsan Kaynakları Yönetimi, İş Sağlığı ve İş Güvenliği, Lojistik, Radyo ve Televizyon Programcılığı ve Sivil Havacılık bölümlerinde öğrenim gören katılımcıların AB'yi destekleme düzeylerinin farksız olduğu tespit edilmiştir (F=1,56, p>0,05).

Tablo 9. Bölüm ve AB Destekleme Düzeyi

AB'nin Geleceği Ne olacak?	N	X	s.s	F	p	İkili Karşılaştırma
Yok olacak	104	2,44	0,73			
Daha kötüye gidecek	164	2,62	0,67			
Aynı kalacak	232	3,08	0,62	43,59	0,01	1,2<3,4,5
Daha iyiye gidecek	158	3,37	0,66			
Dünyada tek güç olacak	42	3,24	0,90			

Turkish Studies

Katılımcıların AB'nin gelecekteki durumu hakkındaki bakış açılarının AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir ($F=43,59$, $p<0,05$). Farklılık sebebinin AB'nin yok olacağını ve daha kötüye gideceğini ifade eden katılımcıların, aynı kalacak, daha iyi olacak ve tek güç olacağını ifade eden katılımcılara göre AB Destekleme Düzeylerinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir. AB'nin gelecekteki durumunun iyi olmayacağını düşünen katılımcıların AB'nin aynı ve daha iyi olacağını düşünen katılımcılara göre daha düşük düzeyde AB'yi destekledikleri söylenebilir ($p<0,01$).

Tablo 10. Bölüm ve AB Destekleme Düzeyi

Türkiye Ne zaman AB'ye Üye Olur?	n	X	s.s	F	p	İkili Karşılaştırma
1-5 yıl arası	88	3,09	0,80			
5-10 yıl arası	164	3,16	0,65			
10-15 yıl arası	87	3,16	0,72	15,94	0,01	5<1,2,3,4
15 yıldan çok	60	3,14	0,76			
Hiçbir zaman	301	2,70	0,74			

Katılımcıların Türkiye'nin ne zaman AB'ye üye olacağı hakkındaki görüşlerinin AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir ($F=15,94$, $p<0,05$). Farklılık sebebinin Türkiye'nin AB'ye hiçbir zaman üye olamayacağını ifade eden katılımcıların, 1-5 yıl, 5-10 yıl, 10-15 yıl ve 15 yıldan daha fazla olacağını ifade eden katılımcılara göre AB Destekleme Düzeylerinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir ($p<0,01$).

Tablo 11. Türkiye'de AB'ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında hangi ülke daha etkindir?

Türkiye'de AB'ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında hangi ülke daha etkindir?	n	X	s.s	F	p	İkili Karşılaştırma
Fransa	187	3,06	0,72			
Almanya	276	2,92	0,74			
Yunanistan	84	2,96	0,79	2,77	0,03	5<1,2,3,4
Güney Kıbrıs	27	3,16	0,75			
Diğer	126	2,81	0,80			

Katılımcıların Türkiye'de AB'ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında hangi ülke daha etken olacağı hakkındaki görüşlerinin AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir ($F=2,77$, $p<0,05$). Farklılık sebebinin diğer AB ülkelerinin Türkiye'de AB'ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında etken olduğunu düşünen katılımcıların, Fransa, Almanya, Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ın Türkiye'de AB'ye yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasında etken olduğunu düşünen katılımcılara göre AB Destekleme Düzeylerinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir ($p<0,01$).

Turkish Studies

Tablo 12. Türkiye'nin AB'ne üyeliğini destekleme nedeni?

Türkiye'nin AB'ne üyeliğini destekleme nedeni?	n	X	s.s	F	p
Daha demokratik bir Türkiye olacağını düşünüyorum	61	3,27	0,75		
Yaşam standartlarının yükseleceğini düşünüyorum	156	3,33	0,66		
Yeni iş imkanları yaratacağını düşünüyorum	75	3,15	0,68	1,26	0,29
Serbest (vizesiz) dolaşım hakkı	27	3,29	0,63		
Uluslararası alanda güç ve saygınlık kazanacağını düşünüyorum	69	3,36	0,55		

Katılımcıların AB'yi destekleme nedenlerine göre destekleme AB Destekleme Düzeyleri üzerinde etkili olmadığı, AB'yi destekleme nedenleri daha demokratik bir Türkiye olacağı, yaşam standartlarının yükseleceğini, serbest (vizesiz) dolaşım hakkı, yeni iş imkanları yaratacağını, uluslararası alanda güç ve saygınlık kazanacağı olan katılımcıların AB'ni destekleme düzeylerinin benzer olduğu tespit edilmiştir (F=1,26, p>0,05).

Sonuç

Araştırmanın konusu ile ilgili daha önce yapılmış olan çalışmalar incelendiğinde Türk kamuoyunun Avrupa Birliği üyeliğine verdiği desteğin yıllar içerisinde azaldığı tespit edilmiştir.

Araştırma çeşitli yaş gruplarında ve bir vakıf üniversitesinin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine olan algılarını değerlendirmek amacı ile yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda şu tespitler yapılmıştır: Katılımcıların çoğu Avrupa Birliği üyelik sürecini desteklemektedir. Katılımcıların bu süreci desteklemesinde Türk üniversitelerinde 2002 yılından beri faaliyet gösteren Erasmus uygulamalarının (Taş, 2013: 764). ve üniversitelerde faaliyet gösteren Avrupa Birliği Merkezlerinin büyük katkısı bulunmaktadır. Katılımcılar, Avrupa Birliği üyeliği ile yaşam standartlarının yükseleceğini düşünmektedir. Bu seçimi yapmalarında Avrupa Birliği üyeleri içerisinde refah devletlerinin yer alması önemli bir etkidir. Katılımcıların Avrupa Birliği üyeliği ile sadece ekonomik beklenti içerisinde olmadığı, bunun yanında eğitim, sağlık, kültür gibi konularda da beklentisi olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların Avrupa Birliği içerisinde Türkiye hakkında olumsuz düşüncelerin oluşmasında Almanya'nın etken olduğunu düşüncelerinde Türkiye ile Almanya arasındaki diplomatik gerginliğin büyük payı bulunmaktadır. Avrupa Birliği'ne bakış açısı olumsuz olan katılımcılar, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğini desteklememektedir. Katılımcılar, Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye adil ve samimi davranmadığını düşündüğü için Türkiye'nin hiçbir zaman üye olamayacağını savunmaktadır. Katılımcılardan Avrupa Birliği'nin gelecekte yok olacağını düşünenler bu sebepten dolayı Türkiye'nin hiçbir zaman üye olamayacağını belirtmektedir.

Bu sonuçlara göre kabul veya reddedilen hipotezler aşağıda verilmiştir.

H1: Katılımcıların cinsiyetleri Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Kabul

H2: Katılımcıların yaşları Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Ret

H3: Katılımcıların öğrenim gördükleri bölümler Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Ret

H4: Katılımcıların Avrupa Birliği'nin gelecekteki durumu hakkındaki bakış açıları Avrupa Birliğini destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Kabul

H5: Katılımcıların Türkiye'nin ne zaman Avrupa Birliği'ne üye olacağı hakkındaki görüşleri Avrupa Birliğini destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Kabul

H6: Katılımcıların Avrupa Birliği'ne yönelik olumsuz yargıların oluşmasında hangi ülkenin etken olacağı hakkındaki görüşleri Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Kabul

H7: Katılımcıların Avrupa Birliği'ni destekleme nedenleri Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Ret

H8: Katılımcıların AB hakkındaki olumlu veya olumsuz görüşleri olması durumu Avrupa Birliği'ni destekleme düzeyi üzerinde etkilidir. Kabul

KAYNAKÇA

- Alkan, N., (2013). *Türkiye'deki Üniversite Öğrencilerinin Avrupa Birliği Algısı*, Konrad Adaneuer Stiftung.
- Altay, A., Ünal, A., Özkan, S., İzmirli Ayan, S. M., Gürdal, S.A., Dursun, B., (2013). "Üniversite Öğrencilerinin Avrupa Birliği Bakış Açıklarına Yönelik Bir Araştırma", *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 5: 7-22.
- Altındal, B. B., (2012). *Türk Kamuoyunun Avrupa Birliği Algıları: Antakya'da Hıristiyan Topluluğunun Avrupa Birliği'ne Bakışı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, T.C. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı.
- Emirhan G., Özdemir, L., Yurtkoru E.S., Dartan, M., (2014). *Üniversite Gençliğinde Avrupa Birliği Algısı: Marmara Üniversitesi 2004 ve 2014 Anketlerinin Bir Değerlendirilmesi*, Marmara Üniversitesi Yayın No: 828.
- Ercan, M., (2012). "Bilecik Üniversitesi Avrupa Birliği Anketi Türk Kamuoyu AB'ye Nasıl Bakıyor?", *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36(1): 199-220.
- Kar, M., (2010). *Avrupa Bütünleşmesi ve Türkiye*, Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Karakuzu, T., Aktoprak, S., Erk, Ç., Limon, İ., (2015). "Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinde Avrupa Birliği Algısı Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme: Trakya Üniversitesi Uzunköprü Meslek Yüksekokulu Örneği", *Electronic Journal of Vocational Colleges*, UMYOS Özel Sayısı, ss.155-163.
- Kaya, İ., Kılıç, T., Yıldırım, A., (2008). "Dicle Üniversitesi Öğrencilerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği Üyelğine İlişkin Görüş ve Beklentileri", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23): 254-273.
- Özgehan, Ş., (2009). "Türkiye Kamuoyu ve Avrupa Birliği 2001-2008: Beklentiler, İstekler ve Korkular", *Uluslararası İlişkiler*, 6(22): 97-124.
- Taş, Y.T., (2013). "Erasmus Programında Karşılaşılan Sorunlar ve Öneriler", *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(10): 763-770. ISSN 1308-2140, www.turkishstudies.net. DOI Number: 10.7827/TurkishStudies.5938, ANKARA-TURKEY
- Tonus, Ö., (2015). "Eskişehir'de Avrupa Birliği Algısı Türkiye Genelinden Farklı mı?", *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 14(2): 49-83.
- Yaşar, O., (2013). "Türkiye'de Otomotiv Ana ve Yan Sanayi ve Marmara Bölgesi'nde Kümelene", *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of*

Turkish or Turkic, 8(10): 763-770. ISSN 1308-2140, www.turkishstudies.net. DOI Number: 10.7827/TurkishStudies.4718, ANKARA-TURKEY

Yazgan, H., Aktaş, A., (2012). "Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerinde Kamuoyu Faktörü: Çankırı İli Örneği", *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2): 1-23.

Yürük, P., Tan, Ö., (2016). "Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği Üyeliğine Yönelik Bakış Açılarının İncelenmesi", *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9): 92-105.

<http://www.makdanismanlik.org/23-24-haziran-2016-turk-toplumunun-avrupa-birligi-muzakere-surecine-bakis-acisi-arastirmasi/> [Erişim tarihi 03.09.2017]

<http://www.khas.edu.tr/news/1367> [Erişim tarihi: 03.09.2017]

http://ikv.org.tr/ikv.asp?ust_id=99&id=653 [Erişim tarihi: 03.09.2017]

<http://www.ab.gov.tr/45725.html> [Erişim tarihi: 03.09.2017]

<http://www.milliyet.com.tr/turk-halkinin-ab-ye-olan-inanci-siyaset-2311596/> [Erişim Tarihi: 05.09.2017]

https://ec.europa.eu/cyprus/sites/cyprus/files/white_paper_on_the_future_of_europe-2.pdf [Erişim tarihi: 14.09.2017]

<https://www.ab.gov.tr/111.html> [Erişim Tarihi: 16.0.2017]